

LUNDS UNIVERSITET
Språk- och litteraturcentrum
Poul Hansen

UPPSATS
SVEA21: Grammatisk problemlösning
HT 2012

**Statistisk utvärdering av förekomsten av utrum/neutrum-skillnader
hos identiska substantiv i danskt och svenskt standardordförråd**

Sammanfattning

Förekomsten av genuskillnader mellan danska och svenska substantiv studerades i ett material bestående av de 4262 vanligaste svenska substantiven i tidningstext. Totalt identifierades 281 substantiv med olika eller vacklande genus. Av dessa hade ca. 23 % nordiskt ursprung och resterande 77 % var utländska låneord (fördelningen som helhet var ca. 23 % nordiska ord, 41 % tyska, 19 % franska och 10 % latinska låneord samt 7 % annat). Resultaten indikerar att uppkomsten av genuskillnader är kopplad till perioder med större import av låneord. Låneord av tyskt ursprung var signifikant överrepresenterade bland orden med genuskillnader.

Inledning

Danska och svenska är två närliggande språk som långsamt håller på att glida isär. De flesta av orden är fortfarande desamma men det uppstår fler och fler skillnader även på den grammatiska nivån. Majoriteten av de vanligaste substantiven har samma grammatiska genus på danska och svenska, men i standardspråket finns det idag svårförklarliga undantag, där det förekommer motsatt eller vacklande grammatiskt genus. Dessa ord är normalt inte många till antalet, och det är svårt att se något enkelt mönster i deras uppkomst, men fenomenet kan troligen ses som ett exempel på de långsamma grammatiska förändringar som pågår i danska och svenska. Och i framtiden får vi kanske se många fler substantiv med motsatt genus p.g.a. att det har utvecklats olika tilldelningsprinciper eller tendenser i språken när nya låneord tas in.

Det har gjorts flera försök att förteckna substantiv med motsatt genus på danska och svenska. I litteraturen förekommer listor med ca. 70-90 ord. Nørregård (1927), Nielsen (1939) och Nielsen och Hjorth (1963) har en lista på 71 substantiv, men nämner att det härutöver finns en del ord som slutar på *-stånd*, *-skap*, *-ti* och *-ur* som har motsatt genus. Sparre-Ulrich (1951) har en lista på 89 ord och nämner att det härutöver också finns flera ord som slutar på *-skrift* som har motsatt genus. I senare danska grammatikor för svenskar verkar intresset för att återge listor ha avtagit. Kristensen och Brink (1986) anger 14 substantiv och säger att det finns många fler, och Kristiansen och Randén (2002) anger 4 exempel.

Syfte

Syftet med detta arbete är att undersöka närmare vad det är som karakteriserar de ord som har olika genus i danskan och svenskan och varför det uppstår skillnader med avseende på genus. Undersökningen tar utgångspunkt i ett konkret material och försöker kvantifiera relationen mellan ord av olika ursprung i materialet. Utifrån detta undersöks om substantiv med olika genus på något sätt skiljer sig från substantiv med samma genus i danskan och svenskan, och orsakerna till sådana skillnader diskuteras.

Undersökningen genomförs på en förteckning över de 4262 vanligaste substantiven i svensk tidningstext, och materialet analyseras med kvantitativa, deskriptiva metoder.

Analysen genomförs i tre steg:

1. Ord med olika genus i danskan och svenskan separeras ut
2. Ordens etymologiska ursprung bestäms
3. Relationer mellan orden avbildas i cirkeldiagram

Metod

Material

Som utgångspunkt för undersökningen användes en förteckning över de mest frekventa substantiven i svenskan (Allén 1972). Listan omfattar 4262 substantiv. I denna lista har identifierats 281 substantiv med motsatt (eller vacklande) grammatiskt genus i danska eller svenska. Identifikationen har utförts utifrån publicerade listor (se nedan), egen tvåspråkig kompetens och i tveksamma fall efter jämförelse av uppslag mellan Retskrivningsordboken och SAOL.

Etymologi-analys

Substantivens ursprung fastställdes med olika hjälpmedel: Pettersson (2005), Bergman (1986), Hellquist (1948) och Nielsen (1966) samt flera resurser på nätet, DDO (Den danske Ordbog, www.ordnet.dk), ODS (Ordbog over det danske sprog, www.ordnet.dk) samt webbsidan <http://germanic.zxq.net/midlowgermloans.html>

Deskriptiva analyser

Diagrammen ritades med programmet OpenOffice.

Statistisk testmetod

Den statistiska variationen i låneord testas med Students t-test. Students t-fördelning (eller t-fördelning) är en statistisk fördelning som används främst för att testa signifikans för undersökningar med små populationer. Testet är mycket använt och populärt för att utröna om skillnader i medelvärde kan förklaras av slumpen eller av en alternativhypotes.

För genomförandet av testet har en gratis internetapplikation använts:
<http://www.usablestats.com/calcs/2samplet>

Resultat

Deskriptiv analys av egenskaperna hos substantiv med olika genus

I figur 1 visar cirkeldiagrammet hur de 281 substantiven med olika genus fördelar sig med avseende på ordens ursprung. Ca. 77 % av substantiven har klassificerats som låneord i den etymologiska analysen. I diagrammet har även inkluderats substantiv med olika typ av avledningar och suffix, och dessa har klassificerats etymologiskt efter ändelserna. Se bilaga 1 för en detaljerad översikt.

Den största gruppen i diagrammet är tyska låneord (ca. 42 %), och därefter följer nordiska ord (ca. 22 %), franska låneord (ca. 19 %) och latinska låneord (10 %). Övriga språk och oklassificerade ord står för ca. 7 % sammanlagt.

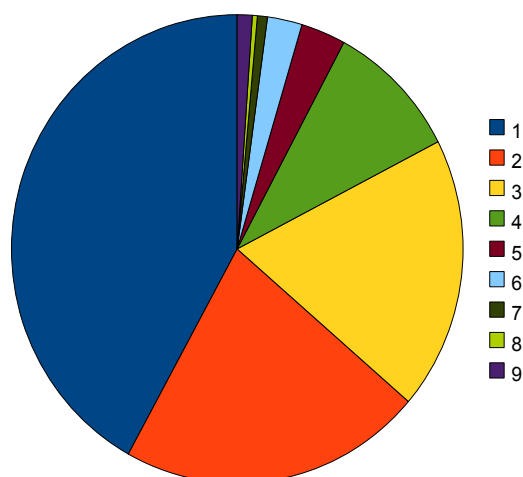


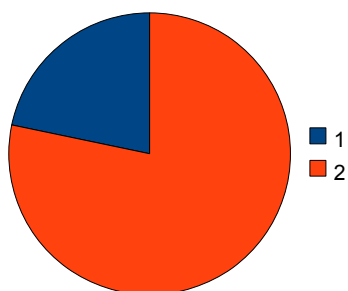
Fig. 1. Kvantitativ etymologisk relation hos de 281 substantiven med olika genus i danskan och svenskan.

- 1 = Tyska låneord (118 ord)
- 2 = Nordiska substantiv (61 ord)
- 3 = Franska låneord (53 ord)
- 4 = Latinska låneord (27 ord)
- 5 = Grekiska låneord (9 ord)
- 6 = Engelska låneord (7 ord)
- 7 = Italienska låneord (2 ord)
- 8 = Nederländska låneord (1 ord)
- 9 = Oklassificerat (eller olika betydelse på danska och svenska) (3 ord)

I figur 2 jämförs ett stickprov med 281 slumpvis utvalda substantiv med samma genus i danskan och svenskan (Diagram A) med de 281 separerade substantiven som har olika genus i danskan och svenskan (diagram B). Diagrammen visar det relativa kvantitativa förhållandet mellan enstaviga och flerstaviga substantiv.

För de slumpvis utvalda substantiven (A) var andelen av enstaviga substantiv 22 % och för substantiven med olika genus (B) var andelen 25 %.

A (samma genus)



B (olika genus)

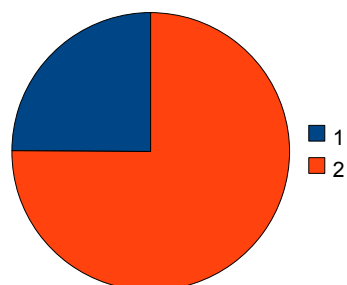


Fig. 2. Relationen mellan enstaviga och flerstaviga substantiv i ett stickprov med 281 slumpvis utvalda substantiv med samma genus i danskan och svenskan (diagram A till vänster) och i gruppen med 281 substantiv som har olika genus (diagram B till höger)

1 = Enstaviga substantiv (61 ord i A och 70 ord i B)

2 = Flerstaviga substantiv (220 ord i A och 211 ord i B)

I figur 3 jämförs etymologin hos enstaviga substantiv i A (med slumpvis utvalda substantiv med samma genus på danska och svenska) och hos enstaviga substantiv i B (med olika genus i danskan och svenskan).

Vi kan konstatera att etymologin hos enstaviga substantiv med olika genus (ca. 25 % av alla substantiv med olika genus) har ungefär samma kvantitativa fördelning som alla substantiv med olika genus (jämför Fig. 1 och B i Fig. 3).

Störst skillnad mellan A och B finns med avseende på enstaviga substantiv med tyskt ursprung. Här är andelen 11 % i A och 41 % i B, dvs. nästan fyra gånger större andel. Samtidigt finns det skillnader med avseende på ursprungliga nordiska ord, 60 % i A och 37 % i B, alltså nästan en halvering i B-gruppen. När det gäller ord med franskt och latinskt ursprung indikerades inga signifikanta skillnader mellan A och B.

I A var det också fler enstaviga ord som var svåra att klassificera (eller som inte hade samma betydelse på danska och svenska) än i B.

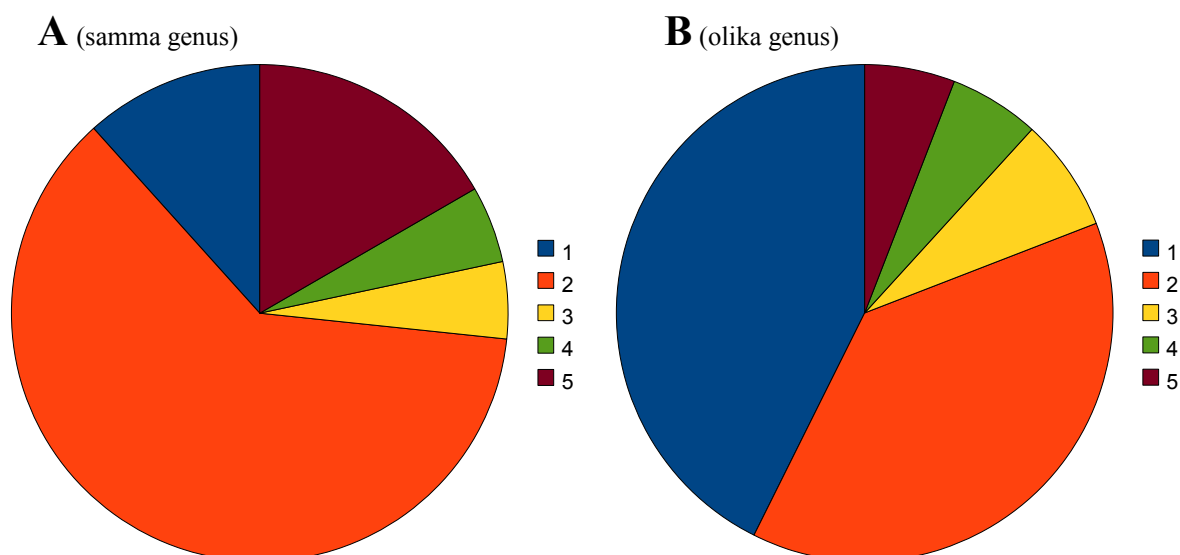


Fig. 3. Kvantitativa etymologiska relationer hos de 61 enstaviga substantiven i stickprovet med samma genus i danskan och svenskan (diagram A) och de 70 enstaviga substantiven med olika genus i danskan och svenskan (diagram B). Enligt Students t-test var skillnaden mellan A och B signifikant för de tyska låneorden ($P < 0,01$).

- 1 = Tyska låneord (7 ord i A och 29 ord i B)
- 2 = Nordiska substantiv (37 ord i A och 26 ord i B)
- 3 = Franska låneord (3 ord i A och 5 ord i B)
- 4 = Latinska låneord (3 ord i A och 4 ord i B)
- 5 = Annat ursprung/oklassificerat (11 ord i A och 6 ord i B)

Diskussion

Resultaten generellt

Den statistiska analysen har åskådliggjort viktiga strukturer beträffande genuskillnader när det gäller danska och svenska substantiv, och den har gett en inblick i några av de mekanismer som kan vara involverade i uppkomsten av genuskillnader. Ett huvudresultat är att det i synnerhet är hos låneorden som man ser störst tendens till att det tilldelas olika genus i danska och svenska. Och resultaten tyder generellt på att det kan vara intressant att studera substantiv med genuskillnader närmare, t.ex. i andra nyare material och att undersöka hur situationen har ändrat sig beträffande de många engelska låneord som har kommit till idag.

Substantiv med tyskt ursprung skiljer ut sig - men varför?

Tyska låneord utgör en stor del av substantiven i undersökningen. Och det var väntat. Det anmärkningsvärda i undersökningen är emellertid att ord med tyskt ursprung utgör så stor andel av de ord som idag uppvisar genuskillnader i danskan och svenskan, men inte lika stor andel av substantiven med samma genus. Det är svårt att förklara denna skillnad med slumpen. När det t.ex. gäller franska och latin är det i princip ingen skillnad mellan det slumpvisa urvalet av substantiv med samma genus och de separerade substantiven med olika genus. Däremot är det nästan fyra gånger så många ord med tyskt ursprung som har olika genus om man jämför med gruppen med samma genus. I statistiska test där slumpfaktorer vägs in får man en mycket klar signifikans (i Students t-test $P < 0,01$).

Men varför är det så relativt många ursprungliga tyska ord som fått olika genus i danskan och svenskan? En förklaring kan vara att de tyska låneorden är så många, och att de därför kommit att utgöra en stor andel av orden med motsatt genus. Men – om undersökningens resultat stämmer – så talar den relativt stora skillnaden mellan de slumpvis utvalda substantiven med samma genus och substantiven med motsatt genus mot denna förklaring. Egentligen borde det inte finnas någon skillnad mellan ord med samma genus och ord med olika genus om det bara är mängden tyska låneord i språket som är avgörande, men i denna undersökning var skillnaden alltså signifikant – åtminstone när det gäller enstaviga substantiv.

Mer generellt kan sägas att merparten av orden med motsatt genus sannolikt uppkommit under perioder med stor påverkan från tyskan, t.ex. från lågtyskan på 1300-1400-talet eller högtyskan under senare århundraden. Att tyskan skiljer ut sig i förhållande till andra språk, t.ex. franskan, kan bero på att det i fråga om tyskan har varit en betydligt bredare och mer massiv språklig och kulturell påverkan, karakteriserad av nära kontakter mellan människor, t.ex. via det stora antalet till Norden inflyttade tysktalande handelsmän och hantverkare under Hansa-tiden. Orden rör ofta praktiska saker, t.ex. hus, inredning, kläder och djur. Troligen spelar stora språkliga likheter (p.g.a. det gemensamma germanska ursprunget) och de kortare geografiska avstånden också roll. Franska låneord har kommit in via helt andra kanaler (från ”salongernas värld” enligt Pettersson (2005)) och på en mycket senare tidpunkt i historien, då språken kanske var mer stabila i kraft av skriftspråket.

Men det ger fortfarande ingen bra förklaring till denna undersökningens resultat, med en överrepresentation av tyska låneord bland substantiv med motsatt genus. Därför bör också

andra förklaringar övervägas. En svårighet vid tilldelning av genus för tyska låneord kan vara att orden i vissa fall inte alls liknar ord som man känner till sedan tidigare (och det i så fall i högre grad än för t.ex. franska låneord). Då låter ett genus inledningsvis lika korrekt som ett annat och det finns härvid en uppenbar risk för att man bestämmer sig för olika alternativ i danska och svenska. I många fall kan det ju handla om kreativa och nyskapande ord för en helt ny praktisk företeelse eller en teknisk utveckling som inte funnits eller beskrivits tidigare i språket. Och det kan ju vara så att franska och latinska låneord i högre grad har passat in i ett känt mönster och kanske också har varit mer abstrakta än praktiska och konkreta. Ett annat problem kan vara att de tyska orden kanske i högre grad saknar typiska ändelser och stavelser som kan associeras med stavelser som man känner till eller som passar in i den grammatik som utvecklas i nordiska språk under medeltiden. Det är fortfarande ingen riktig bra förklaring, men öppnar möjlighet för att det kan uppstå skillnader mellan tyska å ena sidan och t.ex. franska och latin å andra sidan.

Avledningar och suffix

I denna undersökning har fokus legat på enstaviga ord, eftersom relativt få ord här skiljer sig åt i danskan och svenskan med avseende på betydelse. När det gäller flerstaviga ord är bilden mer komplicerad eftersom det både är problem med olika betydelser hos orden och olika sätt att använda de vanligaste suffixen, t.ex. *-ning* och *-else*, på danska och svenska. I Fig. 1 har emellertid medtagits alla flerstaviga ord, däribland ord med avledning eller suffix.

När det gäller suffixen *-skap*, *-at*, *-e* skriver SAG (Svenska Akademiens Grammatik) att dessa suffix både kan vara utrala och neutrala på svenska. Detta gäller även för suffixet *-ande*, men de ord som slutar på *-ande* i svenskan uttrycker man ofta med andra ord eller andra suffix på danska, varför dessa suffix inte kan analyseras på samma sätt. Men det kan konstateras att man även i denna undersökning hittar exempel på substantiv med ändelserna *-skap*, *-at* och *-e*, som skiljer sig åt med avseende på genus på danska och svenska. Det finns alltså här en bra överensstämmelse med det resultat man kunde ha väntat sig enligt SAG.

Suffixtypen är emellertid intressant ur en annan aspekt. Avledningar med t.ex. *-syn*, *-blick*, *-bild* har i princip alltid olika genus i danskan och svenskan, eftersom *syn*, *blick* och *bild* har motsatt genus. Det blir alltså möjligt att prediktera genuskillnader på nya ordbildningar med sådana konstruktioner i danska och svenska.

Varför så få engelska låneord i undersökningen?

Engelska låneord är inte rikt representerade i materialet. Det beror delvis på att materialet är hämtat från tidningar från början av 1970-talet och delvis på att det endast omfattar de mest frekventa substantiven. Med ett nutida material skulle resultatet förmodligen bli något annorlunda och visa på större andel engelska ord.

Allmänt om tilldelning av genus i svenskan

När det gäller genustilldelning i svenskan skriver Teleman (1987) att genus allmänt är inherent i ordet och i de flesta fall inte har någon koppling till betydelse. Språkriktighetsboken (2005) anger, att man måste känna till ordet för att veta ordets genus. Av Språkriktighetsboken framgår även att det inte finns några tydliga principer för vilket genus

ett etablerat ord har och vilket genus ett nytt ord ska få. Men tendenser finns, bl.a. beroende på ordets betydelse, ordets form, hur det ser ut eller låter, men framför allt på hur många stavelser det har, var betoningen ligger, vilken ordaccent ordet har och vilka ljud som ordet slutar med.

Språkriktighetsboken ger flera exempel på generella tendenser i tilldelningen av genus i svenskan. Flerstaviga ord på obetonat *-a* är normalt utrum, dock inte t.ex. *öra*, *delta*. De flesta ord på *-age* blir neutrum, dock inte t.ex. *massage* och *fromage*. Med avseende på betydelseskilnader blir ord som förknippas med människor och djur ofta utrum, dock inte t.ex. *barn* och *statsråd*. Speciellt för neutrumord av denna typ är att många används nedsättande, t.ex. *ett fyllo* och *ett luder*.

Skillnader i förhållandet till danskan

Även om dessa tendenser är förenade med viss godtycklighet och sällan ger starka argument för att ett visst substantiv ska ha ett bestämt genus, kan man inte bortse från deras betydelse. Och om man jämför med danskan kan det i alla fall konstateras att exempel på motsvarande tendenser (där ändelser, t.ex. *-age*, styr genus) inte återfinns i danskan. Det finns alltså här i kraft av dessa olikheter i tilldelningsprinciper stor sannolikhet för att denna typ av ord tilldelas motsatt genus på danska och svenska. Men samtidigt är det viktigt att påpeka att detta i så fall endast gäller för de nya orden som kommer in i språken.

Genusförändring av äldre ord?

Man borde egentligen förvänta sig stor stabilitet och en generell överensstämmelse i danskan och svenskan beträffande genus för äldre nordiska ord. Man analysen ger sammantaget svagt stöd för att etablerade substantiv med nordiskt/germanskt ursprung skulle vara extra stabila med avseende på genus. I undersökningen har de visat sig utgöra ca. en tredjedel av de separerade enstaviga orden med olika genus och de utgör därför inte en försumbar del av de substantiv som idag har olika genus i danskt och svenskt standardordförråd. Och det handlar inte om sällsynta eller udda ord. Bland orden finns mycket fundamentala ord, t.ex. *lås*, *lök*, *ljud*, *syn* och *arv*. Eftersom språken har gemensamt ursprung, tyder detta på att dessa ord på något sätt har utsatts för genusförändring genom tiden. Men i så fall måste det ha rört sig om mycket långsamma eller historiskt mycket avlägsna förändringar. Det förefaller emellertid vara mycket litet skrivet om sådana förändringar, och det finns få belägg i skriftliga källor.

Ett dokumenterat exempel på en sådan förändring som inte är äldre än att den har varit möjlig att spåra i skriftliga källor gäller genus för ordet ”*blod*” som enligt Hellquist (1948) först i alla äldre germanska språk var neutrum och sedan under 1600- och 1700-talet företrädesvis utrum i svenskan. Enligt Bergman (1986) anges det år 1815 i Mobergs grammatik att ”*blod*” är både utrum och neutrum på svenska. Idag är det åter helt och hållet neutrum. I dansk etymologilitteratur t.ex. DDO, ODS och Dansk Etymologisk Ordbog, förefaller motsvarande genusväxling för danskans ”*blod*” inte ha beskrivits.

Hur kan nya ord i danskan och svenskan få olika genus p.g.a. olika tilldelningsprinciper?

Enligt gängse uppfattning, se t.ex. Jörgensen och Svensson (1986), var genustillhörigheten tidigare beroende av det kön de aktuella föremålen ansågs ha, men idag har genus en rent

formell, grammatisk betydelse. Och det går knappast att förklara genuskillnader i danskan och svenskan idag utifrån traditionella principer, även om ordens könstillhörighet idag verkar spela större roll i svenskan än i danskan.

Det kan emellertid finnas andra skillnader än ordens ursprungliga kön som är relevanta idag för tilldelning av genus. Om man jämför grammatikor i Danmark och Sverige, t.ex. SAG (Svenska Akademiens Grammatik), GDS (Grammatik over det Danske Sprog) samt Zola Christensen och Christensen (2009), och ser på vad de skriver om tilldelning av kön, kan man konstatera att det kan vara en viss skillnad i danskan och svenskan, åtminstone när det gäller tilldelning av neutrum.

En princip som man enligt GDS ser tendens till i danskan är att verbalsubstantiv normalt får neutrum, t.ex. ”*stress*” och ”*interview*” (denna princip leder alltså till motsättning mellan danskan och svenskan när det gäller dessa två ord). En annan princip som också kan leda till motsatt tilldelning av genus är att det på danska kan spela stor roll vilka associationer det finns till närliggande ramord (t.ex. ”*slogan*” som rättar sig efter genus på ”*motto*”). Denna typ av associationer med ramord tror man också har medfört genusbyte för etablerade danska ord som ”*blyant*” (blyertspenna) som med tiden har ändrat genus et>en, troligen efter ordet ”*pen*”. En tredje princip i danskan är att främmande ord ofta tilldelats utrum.

Några av de generella tendenser som kan spåras beträffande tilldelning av genus i svenskan har redan nämnts, men det finns även beskrivningar av andra mekanismer som kan påverka genustilldelningen. I Thorell (1973) nämns t.ex. att utrum ofta betecknar något individuellt och konkret med fast och tydlig utformning, medan neutrum ofta uttrycker ett kollektiv, ett ämne eller något abstrakt. I vilken utsträckning just detta skiljer sig från danskan och i vilken utsträckning det kan medföra utveckling av skillnader är dock svårt att bedöma, men det är inte en utpräglad princip i danskan.

Exempelordet ”*fax*” kan dock användas för att beskriva hur komplex tilldelningen av genus är, om man jämför danska och svenska – och relaterar till olika principer för tilldelning av genus i danskan och svenskan. Om man följer den danska principen om att främmande ord normalt tilldelas utrum är det logiskt att ordet ”*fax*” blir utrum, både vad angår faxmeddelandet och själva faxmaskinen. Och det blir samma resultat om man i stället tillämpar associationsprincipen och låter genus följa ramorden ”*maskine*” eller ”*meddelelse*” som båda är utrumord på danska. På svenska kan man utgå från att ”*ett fax*” (meddelande) är en mer abstrakt föreställning än ”*en fax*”, som är en konkret maskin. Det motiverar att man väljer neutrum till det första alternativet och utrum till det andra. Det kan naturligtvis diskuteras om det är just dessa mekanismer som har varit verksamma här eller om det har varit slumpen, men resultatet har i alla fall blivit det att det nu är motsatt genus på fax på danska och svenska om det rör sig om ett faxmeddelande och samma genus om det rör sig om faxmaskinen.

Generellt är det troligt att skillnader i tradition eller praxis vid tilldelning av genus kan vara en av orsakerna till utveckling av olika genus i danskan och svenskan. Samtidigt bör man vara försiktig med att dra detaljerade slutsatser och hävda att det råder konflikt eller konkurrens mellan särskilda principer. Det påpekas både i SAG och GDS att när det gäller genus är det mycket svårt att upprätta regler som inte har en mängd undantag.

Problem relaterade till genomförandet och tolkningen av analysen

I undersökningen har substantiv med samma genus i svenskan och danskan jämförts med 281 slumpvis uttagna substantiv som har samma genus på danska och svenska. Riktigheten hos de slutsatser som dras är naturligtvis beroende av hur väl dessa slumpvis uttagna substantiv beskriver variationen. Emellertid var det god överensstämmelse med avseende på antalet enstaviga ord (se Fig. 2). Detta och andra egenskaper talar emot att stickprovet på något sätt var olika. Men om det anses vara problematiskt kan undersökningen utan större problem utvidgas till att omfatta fler stickprov bland substantiv med samma genus. Det tar bara mer tid.

Man kan också fråga sig hur väl de enstaviga substantiven med samma genus (vilka utgör ca. 25 % av orden i stickprovet) representerar den etymologiska variationen generellt hos alla substantiv med samma genus i danskan och svenskan, men det var god överensstämmelse mellan Fig. 1 och Fig. 3 när det gäller substantiv med olika genus.

Den etymologiska analysen har bitvis varit komplicerad. För att kunna rita diagrammet i Fig. 1 och 3 har det varit nödvändigt att utföra den etymologiska klassificeringen på ett förenklat sätt och med en relativt grov indelning. Det har t.ex. inte tagits hänsyn till skillnaden mellan lågtyska och högtyska låneord och i vissa fall har det varit svårt att avgöra om ett ord kommer direkt från latinet eller via tyskan eller franskan.

Slutsats

Förekomsten av genuskillnader mellan danska och svenska substantiv studerades i relation till etymologi i ett material bestående av de 4262 vanligaste svenska substantiven i tidningstext. Totalt identifierades 281 substantiv med olika eller vacklande genus om man jämför danska och svenska, dvs. betydligt fler än vad som angivits i de grammatikor som refererades till i inledningen. Resultaten indikerade att uppkomsten av genuskillnader kan vara kopplad till perioder med större import av låneord. Dessutom är det indikationer på att tyska enstaviga ord var signifikant överrepresenterade bland orden med genuskillnader.

Resultatet är också intressant med avseende på gruppen av nordiska ord, som visat sig vara relativt stor, sett i ljuset av det faktum att nordiska ord normalt förväntas ha samma genus i danskan och svenskan. Det kan således finnas anledning att titta närmare på detta vid senare tillfälle.

Referenser

- Allén, S.** 1972. *Tiotusen i topp – Ordfrekvenser i tidningstext*. Almqvist & Wiksell. Stockholm
- Bergman, G.** 1986. *Kortfattad svensk språkhistoria*. Prisma Magnum.
- Hansen, E., Heltoft, L.** 2011. *Grammatik over det Danske Sprog*, bind I-III. Syddansk Universitetsforlag
- Hellquist, E.** 1948. *Svensk etymologisk ordbok*, 3 upplagan. C. W. K. Gleerups Förlag, Lund
- Jørgensen, N., Svensson, J.** 1986. *Nusvensk grammatik*. Liber
- Kristensen, K., Brink, L.** 1986. *Dansk for svenskere*. Liber Förlag
- Kristiansen, L., Randén, M.** 2002. *Danska på tvärs*. Corona.
- Nielsen, N., Lindegård Hjorth, P.** 1964. *Dansk sproglære for svenskere*. Gleerups Förlag, Lund
- Nielsen, N.** 1939. *Dansk grammatik for svenskere*, C. W. K. Gleerups Förlag, Lund
- Nielsen, N. Å.** 1966. *Dansk etymologisk ordbog*. Gyldendal.
- Nørregård, T.** 1927. *Dansk grammatik*, C. W. K. Gleerups Förlag, Lund
- Pettersson, G.** 2005. *Svenska språket under sjuhundra år*. Studentlitteratur
- Retskrivningsordbogen**, 2. udgave, Dansk Sprognævn. 1996. Aschehoug
- Sparre-Ulrich, C.** 1951, *Danska till husbehov –Handledning för skolor och självstudium*. Uppsala. J.A. Lindblads Förlag
- Språkriktighetsboken.** 2005. Svenska språknämnden
- Svenska Akademiens ordlista över svenska språket (SAOL)**, 10. upplagan. 1982. P. A. Nordstedt & Söners Förlag, Stockholm
- Teleman, U., Hellberg, S, Andersson, E.** 1999: *Svenska Akademiens Grammatik 1-4* Stockholm: Nordstedts.
- Teleman, U.**, 1987. *Grammatik på villovägar*. Stockholm. Almqvist & Wiksell.
- Thorell, O.** 1973. *Svensk grammatik*. Esselte studium.
- Zola Christensen, R, Christensen, L.** 2009. *Dansk grammatik*. Syddansk Universitetsforlag

Internetresurser

Program för t-test: <http://www.usablestats.com/calcs/2samplet>
 Tyska låneord: <http://germanic.zxq.net/midlowgermloans.html>
 ODS: www.ordnet.dk
 DDO: www.ordnet.dk

Bilagor

Bilaga 1 (Ord med olika genus i danskan och svenskan)

Bilaga 1

Dataset med de 281 substantiv där det har identifierats genusskillnader i danskan och svenskan. Andra kolumnen anger suffix/ändelsetyp och tredje kolumnen anger den etymologiska klassifikationen enligt följande:

NF= Nordiskt
 E = Engelskt
 F = Franskt
 L = Latinskt
 A = Arabiskt
 T = Tyskt
 G = Grekiskt
 I = Italienskt
 N = Nederländskt
 RO = Romani
 OK = Oklassificerad

Arv		FN
Bi		FN
Bur		FN
Dåd		FN
Glimt		FN
Grej		RO
Klick		OK
Kläm		FN
Ljud		FN
Lås		FN
Lök		FN
Regn		FN
Rymd		FN
Sand		FN
Skrift		FN
Skylt		T
Sköld		FN
Suck		FN
Sväng		T
Söm		OK
Tack		FN
Tal		FN
Ting		FN
Vis		FN
Våld		FN
Årm		FN
Nämnd		FN
Stöt		FN
Syn		FN
Avtal		FN
Bokstav		FN
Finger		FN
Lejon		FN
Lera		FN
Samtal		FN
Socken		FN
Tidskrift		FN
Vete		FN
Önskan		FN
Öre (mynt)		FN
Läger		FN
Avkomma		FN
Sammanhang		FN
Samverkan		FN
Umgänge		FN
Upplaga		FN

Kör		L/G
Aspekt		L
Cement		L
Center		L
Insekt		L
Instinkt		L
Kontrakt		L
Minut		L
Produkt		L
Receipt		L
Sekund		L
Senat		L
Uran		L
Årskurs		L
Metall		L/G
Talang		L/G
Diktatur		L
Individ		L
Kapital		L
Ocean		L/G
Original		L
Penicillin		L
Kamera		L/G
Filmkamera	-kamera	L/G
Te		N
Bild		T
Blick		T
Block		T
Bruk		T
Bråk		T
Dikt		T
Fel		T
Gift		T
Hån		T
Klot		T
Krig		T
Krön		T
Lott		T
Mynt		T
Pris		T
Prov		T
Punkt		T
Ratt		T
Skal		T
Skick		T
Slips		T

Utsago		FN
Marknad	-marknad	FN
Framstöt	-stöt	FN
Hänsyn	-syn	FN
Insyn	-syn	FN
Klarsyn	-syn	FN
Livssyn	-syn	FN
Bokmarknad	-marknad	FN
Stormarknad	-marknad	FN
Världsmarknad	-marknad	FN
Fritidsnämnd	-nämnd	FN
Socialnämnd	-nämnd	FN
Frånvaro	-varo	FN
Närvaro	-varo	FN
Samvaro	-varo	FN
Mellanöl	-öl	FN
Arbetsmarknad	-marknad	FN
Exportmarknad	-marknad	FN
Telefonsamtal	-samtal	FN
Koncentrationsläger	-läger	FN
Länk		E
Test		E/F/L
Stress		E/L
Sex		E/L
TV		E
Rekord		E/L
Intervju		E/F
Dogm		F
Kupp		F
Larm		F
Vy		F
Fond		F/L
Ackord		F
Budget		F
Collage		F
Domän		F
Dossier		F
Essä		F
Garage		F
Kafé		F
Manér		F
Regi		F
Tablå		F
Terräng		F
Volym		F
Siffra		F/A
Lokal		F/L
Mode		F/L
Möbel		F/L
Poäng		F/L
Princip		F/L
Kaffe		F/T
Ateljé		F
Avantgarde		F
Bagage		F
Ensemble		F
Fakultet		F
Kompromiss		F
Paraply		F
Repertoar		F
Reportage		F
Toalett		F
Kontinent		F/L
Militär		F/L
Relief		F/L
Exteriör		F
Interiör		F
Kandidatur		F
Kommuniké		F

Snus		T
Stift		T
Straff		T
Stöd		T
Trots		T
Tväng		T
Allvar		T
Avsked		T
Besked		T
Damask		T
Flagga		T
Flygel		T
Förakt		T
Förnuft		T
Måltid		T
Paket		T
Prägel		T
Släkte		T
Spegel		T
Stämpel		T
Tvivel		T
Vemod		T
Verkstad		T
Värde		T
Överflöd		T
Plakat		T/F
Jubel		T/L
Karta		T/L
Täppa		T/L
Areal		T
Bekymmer		T
Intresse		T
Kammare		T
Människa		T
Studie		T
Studio		T
Personal		T/L
Semester		T/L
Apparatur		T/F
Demokrati		T/F
Akademi		T/G
Kartbild	-bild	T
Närbild	-bild	T
Scenbild	-bild	T
Stadsbild	-bild	T
Världsbild	-bild	T
Anblick	-blick	T
Inblick	-blick	T
Utblick	-blick	T
Överblick	-blick	T
Jordklot	-klot	T
Priskrig	-krig	T
Världskrig	-krig	T
Medlem	-medlem	T
Smakprov	-prov	T
Hållpunkt	-punkt	T
Höjdpunkt	-punkt	T
Ståndpunkt	-punkt	T
Synpunkt	-punkt	T
Tidpunkt	-punkt	T
Tyngdpunkt	-punkt	T
Signal	-signal	T
Vänskap	-skap	T
Avstånd	-stånd	T
Bestånd	-stånd	T
Bistånd	-stånd	T
Förstånd	-stånd	T
Motstånd	-stånd	T
Tillstånd	-stånd	T

Materiel		F
Byrå		F
Miljö		F
Nivå		F
Regim		F
Hemmiljö	-miljö	F
Stadsmiljö	-miljö	F
Prisnivå	-nivå	F
Resebyrå	-byrå	F
Kommunistregim	-regim	F
Salazar-regim	-regim	F
Hektar		G
Idol		G
Patos		G
Symbol		G
Heroin		G
Katalog		G
Orkester		G
Paradox		G
Socialdemokrati		G
Fiasko		I
Firma		I
Chock		L
Vers		L
Vin		L

Välstånd	-stånd	T
Presstöd	-stöd	T
Apparat	-apparat	T/F
Förebild	-bild	T
Minnesbild	-bild	T
Tjänstefel	-fel	T
Inbördeskrig	-krig	T
Vietnamkrig	-krig	T
Nobelpris	-pris	T
Utgångspunkt	-punkt	T
Utsiktspunkt	-punkt	T
Klarsignal	-signal	T
Bekantskap	-skap	T
Beredskap	-skap	T
Fångenskap	-skap	T
Understöd	-stöd	T
Stadsteater	-teater	T/F
Teater	-teater	T/F
Tillbakablick	-blick	T
Familjemedlem	-medlem	T
Partimedlem	-medlem	T
Arbetsstillstånd	-stånd	T
Sjukdomstillstånd	-stånd	T
Studentteater	-teater	T/F
Partiapparat	-apparat	T/F
Befrielsekrig	-krig	T